

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ДУ «ЦЕНТРАЛЬНИЙ МЕТОДИЧНИЙ КАБІНЕТ
З ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ МОЗ УКРАЇНИ»
ДВНЗ «ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ І. Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО МОЗ УКРАЇНИ»

МАТЕРІАЛИ
XVI Всеукраїнської науково-практичної конференції
з міжнародною участю

ІННОВАЦІЇ У ВИЩІЙ МЕДИЧНІЙ
ТА ФАРМАЦЕВТИЧНІЙ ОСВІТІ УКРАЇНИ
(з дистанційним під'єднанням ВМ(Ф)НЗ України
за допомогою відеоконференц-зв'язку)

16–17 травня 2019 року
м. Тернопіль

Тернопіль
ТНМУ
«Укрмедкнига»
2019

УДК 378.001.895:61(063)(477)

I-66

Відповідальний за випуск: проф. А. Г. Шульгай.

Інновації у вищій медичній та фармацевтичній освіті України (з дистанційним під'єднанням ВМ(Ф)НЗ України за допомогою відеоконференц-зв'язку) : матеріали XVI Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю (Тернопіль, 16–17 трав. 2019 р.) / Терноп. нац. мед. ун-т імені І. Я. Горбачевського. – Тернопіль : ТНМУ, 2019. – 332 с.

2. Исаев И. Теория и практика формирования профессионально-педагогической культуры преподавателя высшей школы. Москва, Белгород, 1993. 219 с.

3. Костикова И. И., Мастерова Г. К. Методика преподавания иностранного языка: психолого-педагогический аспект. Харьков, 2003. 56 с.

ВИКОРИСТАННЯ НАВЧАЛЬНО-ПРАКТИЧНИХ ЦЕНТРІВ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ

Луцко І.М., Шляховенко О.О., Тучак О.І., Строзжук Л.С.

ДВНЗ «Івано-Франківський національний медичний університет»

Сучасні методи навчання передбачають підвищення активності студентів, зростання вимог до якості викладання дисципліни, створення сучасного інформаційного і навчально-методичного забезпечення, модернізацію матеріально-технічної бази [1, 3]. Одним із ключових елементів у підготовці медичних фахівців будь-якої спеціальності є оволодіння студентами відповідними практичними навичками [2].

Важливою особливістю навчального процесу у студентів заочної форми навчання є невелика кількість аудиторних годин у порівнянні із самостійною позааудиторною роботою. Разом із тим, робочою програмою передбачено досить великий перелік практичних навичок, обов'язкових для оволодіння. Суттєву роль у цьому плані можуть відігравати навчально-практичні центри (НПЦ) [1, 2]. Один із таких центрів створено на базі кафедри фізіології ДВНЗ «Івано-Франківський національний медичний університет». На даний час він активно функціонує. Тут, поряд із іншими, мають можливість удосконалювати свої практичні навички по кожному розділу дисципліни і студенти заочної форми навчання фармацевтичного факультету. Займатись у НПЦ «Фізіологія» вони можуть не тільки на практичних заняттях (будучи власне на сесії), але і під час самостійної позааудиторної роботи (як правило, в консультативні дні).

У НПЦ створено умови для виконання більшості практичних навичок з усіх розділів дисципліни. Зокрема, при вивченні фізіології вісцеральних систем студенти-заочники мають можливість визначати ряд фізіологічних констант організму. Вивчення системи крові передбачає визначення рівня гемоглобіну, величини гематокриту, групову приналежність. Дослідження серцево-судинної системи включає оволодіння методикою визначення артеріального тиску і проведення електрокардіографії. Функ-

цію системи дихання визначають за показниками апарату зовнішнього дихання та сатурацією киснем крові. Важливим тут є те, що студенти мають можливість самостійно, під контролем викладача, виконувати практичну навичку та інтерпретувати отримані власні результати.

Для забезпечення виконання даних навичок НПЦ «Фізіологія», окрім звичайних мікроскопів, гемометрів та тонометрів, обладнаний електрокардіографом (Heart Screen 60G, Угорщина), спірометром (MIR Spirobank II, Італія), пульсоксиметрами (BEURER PO 30, Німеччина) та іншими засобами.

Можемо стверджувати, що функціонування НПЦ дозволяє майбутнім провізорам поєднувати вивчення базового теоретичного матеріалу із одночасним практичним застосуванням отриманих знань. Це дає їм можливість уже з перших років опанування медичних дисциплін клінічно осмислювати необхідність чи потребу в застосуванні відповідних фармакологічних середників [2, 3].

Література

1. Бойчук Т.М. Шляхи взаємодії лікарів-науковців медичного вишу з лікувально-профілактичними підрозділами закладів ПМСД на Буковині через університетські навчально-практичні центри / Т. М. Бойчук [та ін.] // Сімейна медицина. – 2017. - № 5. – С. 110-113.

2. Ванджура Я.Л. Професійне становлення студента-медика та зростання його компетентності в умовах навчально-практичного центру / Я.Л. Ванджура // Буков. мед. вісник. – 2013. - Том17, №3 (ч.2). – С. 108-110.

3. Романюк Л.М. Навчально-практичні центри первинної медико-санітарної допомоги – якісно нова модель первинної ланки системи охорони здоров'я / Л. М. Романюк, О. Н. Литвинова, Н. Є. Федчишин // Вісн. соц. гігієни та орг. охорони здоров'я України. – 2012. - № 1. – С. 63-67.

ВИКОРИСТАННЯ ВІДЕОКОНТЕНТУ В ПРОЦЕСІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ МЕДИЧНИХ ВУЗІВ

Михайловська Н.С., Кулинич Т.О., Лісова О.О.

Запорізький державний медичний університет

Вступ. У сучасних умовах швидких змін у розвитку суспільства усіма закладами вищої освіти переглядаються методи навчання. Більш широкого поширення набувають інноваційні підходи, що ґрунтуються на комп'ютерних і телекомунікаційних технологіях [1]. Розвивається та удосконалюється дистанційна освіта, яка охоплює різні групи населення, адже для сучасної медицини притаманна парадигма – навчатися протягом всього життя. У віртуальному освітньому просторі велике значення знаходять відео-технології – цінний інструмент навчання, що до-

зволяє організувати мультисенсорне освітнє середовище і стимулює самоосвіту студентів [2].

Основна частина. На сьогоднішні інноваційні форми поруч з традиційними методами займають важливе місце у діяльності Запорізького державного медичного університету [3,4]. Так, на кафедрі загальної практики – сімейної медицини та внутрішніх хвороб створено он-лайн курси для самостійної роботи студентів усіх спеціальностей з метою поліпшення засвоєння теоретичного матеріалу та полегшення опанування практичними навичками. За до-

помогою зручного інтерфейсу платформи EDX до онлайн курсів завантажені відеоматеріали, силабуси, тестові та ситуаційні задачі з алгоритмами їх вирішення, зроблено активні посилання на інтернет-ресурси, що зробило онлайн курси інтерактивними і наочними [5]. Ми вважаємо, що при створенні онлайн курсів обов'язковим є використання відеоматеріалу, який значно спрощує сприйняття незрозумілих практичних маніпуляцій під час їхнього виконання, а також створює у студента найбільш близьке до реальності відчуття присутності на лекції або участі в якій-небудь дії. Це не тільки збагачує зміст курсу, а й робить його викладення більш ефективним для сприйняття студентами. До переваг використання відеотехнологій можна віднести створення у студентів ілюзії «живого» безпосереднього контакту з викладачем; більший психологічний комфорт як для студента, так і для викладача, який може проявляти емоційність і безпосередність, часом навіть пряму імпровізацію, що має величезне вплив на аудиторію.

З метою візуального впливу на свідомість студентів на кафедрі створені навчальні відеофільми, записані у виконанні викладачів кафедри, які мають докладний опис, методологію та приклади виконання практичних навичок з інструкціями щодо послідовності дій лікаря. На основі демонстрації викладачем певної практичної навички студент має можливість самостійно її відпрацювати, проте остаточний контроль її засвоєння здійснюється на практичному занятті. Засоби створення відеофільму, тобто відбір відеоматеріалів, монтаж, спеціальні ефекти, композиція, колористичне рішення та звуковий ряд – все це спрямовано на допомогу студентам краще засвоїти матеріал. До переваг відеофільмів можна віднести можливість неодноразового їх відтворення індивідуальними користувачами в домашніх умовах. Окрім того, у процесі використання відеофільму студенту надається можливість керувати демонстрацією як окремими інформаційними фрагментами, так і цілими розділами відеофільму. Таким чином забезпечується індивідуальний підхід до навчання вже на етапі самопідготовки, оскільки студент самостійно визначає найбільш складні для засвоєння розділи, що стимулює його до подальшого поглибленого їх вивчення.

Поряд з відеофільмами на кафедрі створена і постійно поповнюється база відеолекцій за різними нозологіями, які представляють собою запис позакадрового голосу самого лектора з демонстрацією набору спеціально підготовлених та анімізованих слайдів (50-60 слайдів на одну лекцію), що складають текстове і графічне супроводження лекцій. Використання різноманітних відеоматеріалів має пропедевтичну мету, оскільки вони наочно відображають теоретичні та практичні аспекти кожного розділу навчальної дисципліни [6].

Висновок. Отже, удосконалення онлайн курсів для самостійної роботи студентів-медиків за рахунок широкого впровадження відеоконтенту дозволить конкретизувати навчальний матеріал, інтенсифікувати навчальний процес, реалізувати особистісно-орієнтований підхід та підвищити якість процесу навчання.

Література

1. Штихно Л.В. Дистанційне навчання як перспективний напрям розвитку сучасної освіти / Л. В. Штихно // Молодий вчений. – 2016. – № 6 (33). – С. 489–493.
2. Вишнівський В. В. Організація дистанційного навчання. Створення електронних навчальних курсів та електронних тестів : Навчальний посібник / В. В. Вишнівський, М. П. Гніденко, Г. І. Гайдур, О. О. Льїн. – Київ: ДУТ, 2014. – 140 с.
3. Колесник Ю. М. Стратегія впровадження курсів за вибором на базі технології онлайн-курсів на платформі EDX / Ю. М. Колесник, М. О. Авраменко, С. А. Моргунцова, О. А. Рижов // Сучасні підходи до вищої медичної освіти в Україні (з дистанційним під'єднанням ВМ(Ф)НЗ України за допомогою відеоконференц-зв'язку) : матеріали XIV Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю, присвяченої 60-річчю ТДМУ (Тернопіль, 18–19 трав. 2017 р.): у 2 т. – Тернопіль : ТДМУ, 2017. – Т. 1. – С. 56-59.
4. Колесник Ю. М. Досвід впровадження он-лайн технологій у систему підготовки фахівців галузі знань 22 "Охорона здоров'я" / Ю. М. Колесник, М. О. Авраменко, С. А. Моргунцова, О. А. Рижов // Актуальні питання вищої медичної освіти в Україні (з дистанційним під'єднанням ВМ(Ф)НЗ України за допомогою відеоконференц-зв'язку) : матеріали XV Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю (Тернопіль, 17–18 трав. 2018 р.) – Тернопіль : ТДМУ, 2018. – С. 48-51.
5. Михайловская Н. С. Разработка и использование online-курса «Организационные основы семейной медицины» на платформе edx как эффективной формы дистанционного обучения студентов / Н. С. Михайловская, О. А. Лисовая, Т. О. Кулинич // Актуальні питання дистанційної освіти та телемедицини 2016: матеріали Всеукр. наук.-метод. відеоконф. з міжнар. участю (13 жовтня 2016 року, м. Запоріжжя) – Запоріжжя, 2016. – С. 119-120.
6. Михайловська Н.С. Особливості дистанційного навчання студентів основам сімейної медицини за допомогою online-курсів, розроблених на базі платформи EDX / Н. С. Михайловська, О. О. Лісова, Т. О. Кулинич, Л. Є. Міняйленко // Сучасні підходи до вищої медичної освіти в Україні (з дистанційним під'єднанням ВМ(Ф)НЗ України за допомогою відеоконференц-зв'язку) : матеріали XIV Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю, присвяч. 60-річчю ТДМУ (Тернопіль, 18–19 трав. 2017 р.): у 2 т. – Тернопіль : ТДМУ, 2017. – Т. 2. – С. 95-96.

<i>Колесник Ю.М., Туманський В.О., Гребенюк Т.В.</i> ДОСВІД РЕАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ ПІДГОТОВКИ ДОКТОРІВ ФІЛОСОФІЇ В ЗАПОРІЗЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ МЕДИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ.....	190
<i>Коробчанський В.О., Саркіс-Іванова В.В., Герасименко О.І., Резуненко Ю.К.</i> МЕДИЧНЕ ВИХОВАННЯ ЯК ЕЛЕМЕНТ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ У ГАЛУЗІ ЗНАНЬ «ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я»	191
<i>Короленко Г.С., Пісоцька Л.А., Кочкарова Я., Борирох С., Кхуррам С.</i> ЗМІНИ ФУНКЦІОНАЛЬНОГО СТАНУ ЗДОРОВ'Я СТУДЕНТІВ У ПРОЦЕСІ ПРОВЕДЕННЯ КІНЦЕВОГО КОНТРОЛЮ ЇХНІХ ЗНАНЬ.....	193
<i>Костик О. П., Ільницький І. Г., Сахелашвілі М. І., Білозір Л. І., Чуловська У. Б., Вольницька Х. І., Рудницька Н. Д., Луцишин Т. В., Заверуха О. Я., Галишич Н. М.</i> МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ФТІЗИАТРІЇ І ПУЛЬМОНОЛОГІЇ В УМОВАХ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС	194
<i>Красилюк Л.І., Руденко О.В., Шостак М.В.</i> ОСОБЛИВОСТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ДЛЯ АНГЛОМОВНИХ СТУДЕНТІВ МЕДИЧНИХ ВНЗ З ПОЗИЦІЇ ЄДИНОГО МЕДИЧНОГО ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПРОСТОРУ	195
<i>Кривоноустов О.С.</i> ДОСВІД ВИКЛАДАННЯ ПРОБЛЕМИ ЗАГРОЗЛИВОГО АБОРТА НА ДОДИПЛОМНОМУ ЕТАПІ ПІДГОТОВКИ ЛІКАРІВ	196
<i>Крячкова Н.В., Лоскутова Т.О., Демченко Т.В., Дзюба Ю.М., Гарагуля І.С.</i> ОСНОВНІ ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ВИХОВАННЯ МОРАЛЬНО-ДУХОВНИХ ЦІННОСТЕЙ У СТУДЕНТІВ ВИЩИХ МЕДИЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ	197
<i>Лазуренко В. В., Овчаренко О. Б., Ляценко О. А., Граділь О. Г., Меліхова Т. В., Олійник А. О.</i> ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА КЛІНІЧНИХ КАФЕДРАХ	198
<i>Лазуренко В.В., Старкова І.В., Каліновська О.І., Меліхова Т.В., Романенко А.О.</i> НАПРЯМКИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ТЕОРЕТИЧНИХ ЗНАНЬ З АКУШЕРСТВА ТА ГІНЕКОЛОГІЇ – КРОК ДЛЯ ПОЛІПШЕННЯ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІН У ВИШІ.....	199
<i>Лалименко О.С.</i> МЕТОД ПРОФЕСІЙНО-ОРІЄНТОВНИХ ПРОЕКТІВ У ПІДГОТОВЦІ ДОКТОРІВ ФІЛОСОФІЇ У МЕДИЧНОМУ ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ	200
<i>Літовченко О.Л., Завгородній І.В.</i> НАВЧАННЯ ПРОТЯГОМ ЖИТТЯ ЯК ПЕРЕДУМОВА ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ БЕЗПЕКИ ПРАЦІ	201
<i>Ложичевська Т. В., Осійчук О. В., Литвинчук І. В., Анісімов В. Ю., Гельмбольдт В. О.</i> ВИКОРИСТАННЯ РЕСУРСУ “MOODLE В УКРАЇНІ” НА ФАРМАЦЕВТИЧНОМУ ФАКУЛЬТЕТІ ОДЕСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ	201
<i>Лозенко В. В.</i> НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ ВИЩИХ МЕДИЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ	202
<i>Лучко І.М., Шляховенко О.О., Тучак О.І., Строжук Л.С.</i> ВИКОРИСТАННЯ НАВЧАЛЬНО-ПРАКТИЧНИХ ЦЕНТРІВ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ.....	203
<i>Михайловська Н.С., Кулинич Т.О., Лісова О.О.</i> ВИКОРИСТАННЯ ВІДЕОКОНТЕНТУ В ПРОЦЕСІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ МЕДИЧНИХ ВУЗІВ	203
<i>Михайловська Н.С., Стецюк І.О., Кулинич Т.О.</i> ОН-ЛАЙН КУРСИ ЯК СКЛАДОВА ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ НА КЛІНІЧНИХ КАФЕДРАХ	205
<i>Михайловська Н.С., Стецюк І.О., Лісова О.О.</i> СУЧАСНІ ТРЕНДИ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ: ПЕРЕВАГИ, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОН-ЛАЙН КУРСІВ.....	206
<i>Мінцер О. П., Бабінцева Л. Ю.</i> ПРИНЦИПИ КОМПЛЕМЕНТАРНОСТІ ТА КОНГРУЕНТНОСТІ В ТРАНСДИСЦИПЛІНАРНІЙ ОСВІТІ	207
<i>Мішина М.М., Мозгова Ю.А.</i> ДОЦІЛЬНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ	208
<i>Нагорна Н.О., Васюк С.О., Коржова А.С., Медведєва К.П.</i> МОДЕРНІЗАЦІЯ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ФОРМУВАННЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ.....	208